

Warszawa, dnia 18 grudnia 2013 r.

Poz. 1577

**ROZPORZĄDZENIE
RADY MINISTRÓW**

z dnia 5 grudnia 2013 r.

w sprawie wprowadzenia programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych w rodzinach pszczelich

Na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.¹⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Na obszarze województwa lubelskiego wprowadza się program mający na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich.

§ 2. Program, o którym mowa w § 1, jest określony w załączniku do rozporządzenia.

§ 3. Program, o którym mowa w § 1, stosuje się od dnia 1 lipca 2013 r.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2010 r. Nr 47, poz. 278, Nr 60, poz. 372 i Nr 78, poz. 513 oraz z 2013 r. poz. 1287.

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów
z dnia 5 grudnia 2013 r. (poz. 1577)

PROGRAM MAJĄCY NA CELU POSZERZENIE WIEDZY O RYZYKU WYSTĄPIENIA CHOROÓB ZAKAŻNYCH
WYWOŁUJĄCYCH STRATY W RODZINACH PSZCZELICH

1. Identyfikacja programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich

Państwo członkowskie: Rzeczpospolita Polska.

Populacja zwierząt objęta programem: rodziny pszczele na obszarze województwa lubelskiego.

Okres realizacji: od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 30 września 2014 r.

2.1. Cel programu

Celem bezpośrednim programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich, zwanego dalej „programem”, jest poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych pszczół, takich jak: nosemoza, chroniczny paraliż pszczół (CBPV), mały chrząszcz ulowy (*Aethina tumida*), roztocze *Tropilaelaps*, a także określenie rzeczywistej prevalencji takich chorób pszczół, jak: zgnilec amerykański, zgnilec europejski i waroza, w pasiekach zlokalizowanych na obszarze województwa lubelskiego.

Celem pośrednim jest ocena sytuacji epizootycznej w odniesieniu do ww. chorób zakaźnych pszczół na obszarze województwa lubelskiego (jako regionu reprezentatywnego dla terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli chodzi o strukturę pszczelarską), a na podstawie przedmiotowych wyników – ocena sytuacji epizootycznej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Program został opracowany na podstawie art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342, z późn. zm.), z uwzględnieniem wytycznych zawartych w przewodniku Komisji Europejskiej „Wytyczne do pilotażowego projektu monitorowania strat w rodzinach

pszczelich” („Guidelines for a pilot surveillance project on honeybee colony losses”), zwanym dalej „przewodnikiem do programu”. Program został poddany przez Komisję Europejską ocenie technicznej i finansowej.

2.2. Opis korzyści wynikających z przeprowadzenia programu

Program stanowi kontynuację programu realizowanego zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2012 r. w sprawie wprowadzenia na lata 2012 i 2013 na obszarze województwa lubelskiego programu mającego na celu wykrycie występowania określonych czynników zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich (Dz. U. poz. 1033).

Przeprowadzenie w ramach programu na obszarze województwa lubelskiego w reprezentatywnej liczbie pasiek kontroli połączonych z pobraniem próbek do badań laboratoryjnych pozwoli na zebranie dalszych, istotnych danych dotyczących ryzyka wystąpienia ww. chorób zakaźnych pszczół oraz rzeczywistej ich prevalencji. Na podstawie ww. danych możliwa będzie również ocena sytuacji epizootycznej w odniesieniu do chorób zakaźnych pszczół objętych programem.

Powyższe dane zostaną przekazane Komisji Europejskiej i wraz z wynikami uzyskanymi w efekcie realizacji programu mającego na celu wykrycie występowania określonych czynników zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich posłużą do przeprowadzenia analizy sytuacji w państwach członkowskich Unii Europejskiej pod kątem przyczyn wywołujących zwiększone straty w rodzinach pszczelich.

3. Wskazanie obszaru geograficznego i administracyjnego, na którym będzie realizowany program

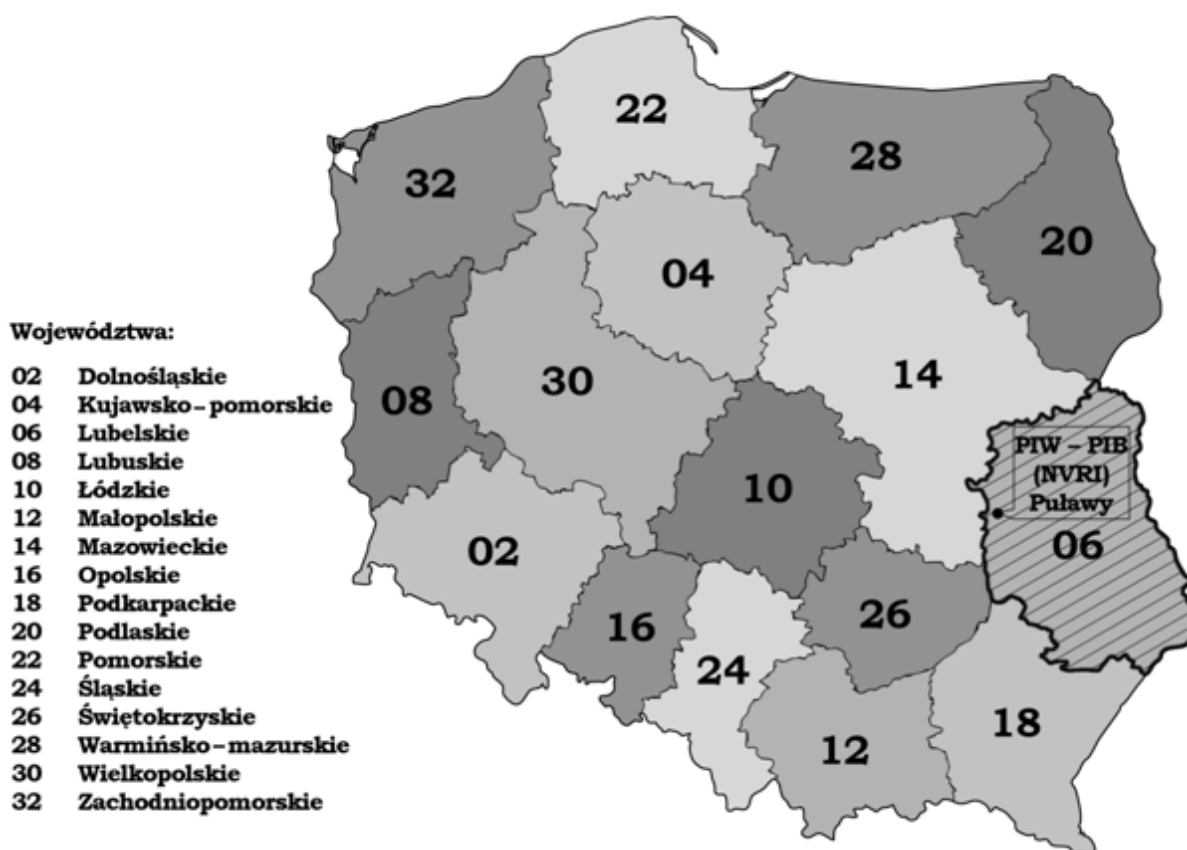
Program będzie realizowany na obszarze województwa lubelskiego.

Rzeczpospolita Polska jest podzielona na 16 województw, z czego województwo lubelskie jest trzecim co do wielkości województwem (jego powierzchnia wynosi 25 122 km²). Obszar województwa jest administracyjnie podzielony na 20 powiatów. Województwo to znajduje się na południowo-wschodnim krańcu Rzeczypospolitej Polskiej. Wschodnia granica województwa przebiega wzdłuż granicy polsko-ukraińskiej i polsko-białoruskiej.

Struktura pasiek w województwie lubelskim jest reprezentatywna dla całego kraju i pozwala na wytypowanie odpowiedniej liczby pasiek, zróżnicowanych pod względem wielkości, do uczestnictwa w programie. Dodatkowym argumentem przemawiającym za wyborem

województwa lubelskiego do uczestnictwa w programie jest fakt zlokalizowania na obszarze województwa Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, zwanego dalej „PIWet – PIB w Puławach”, co ułatwia realizację programu pod względem logistycznym oraz pozwala ograniczyć do minimum koszty dowozu próbek pobranych do badań laboratoryjnych.

Mapa 1. Administracyjny podział Rzeczypospolitej Polskiej z zaznaczeniem województwa lubelskiego i PIWet – PIB w Puławach

4. Struktura sektora pszczelarskiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Z rejestrów prowadzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii wynika, że w 2012 r. liczba podmiotów nadzorowanych utrzymujących rodziny pszczele na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wyniosła 51 778.

Odsetek pasiek małych i średnich (do 80 rodzin pszczelich) wynosi 97,58%, co wskazuje na duże rozdrobnienie sektora pszczelarskiego. Pozostałe pasieki, liczące powyżej 80 rodzin pszczelich w pasiece, stanowią 2,42%. Największa liczba pszczelarzy (13 545) prowadziła

pasieki liczące od 21 do 50 rodzin pszczelich, a średnia wielkość pasieki w skali kraju wynosi 24,7 rodziny pszczelej.

Jeżeli przyjąć założenie, że za pszczelarzy zawodowych uważa się takich, którzy posiadają powyżej 150 rodzin pszczelich, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest 307 pszczelarzy spełniających ten standard, co stanowi 0,59% ogólnej liczby pszczelarzy. Średnia wielkość pasieki należącej do ww. pszczelarzy wynosi 267 rodzin pszczelich.

Największa liczba pasiek, liczących powyżej 150 rodzin pszczelich, znajduje się w województwach warmińsko-mazurskim i lubelskim, najmniejsza natomiast w województwie śląskim. Pasieki o największej średniej wielkości znajdują się w województwie lubuskim.

Liczba rodzin pszczelich na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na koniec października 2012 r. wynosiła 1280. Najwięcej rodzin pszczelich jest w województwach: lubelskim, podkarpackim, warmińsko-mazurskim i małopolskim (48,8% ogólnej liczby rodzin pszczelich), a najmniej w podlaskim, opolskim, łódzkim i lubuskim (12,6% ogólnej liczby rodzin pszczelich). Średnia liczba rodzin przypadających na km² wynosi 4,1 i jest większa niż średnia w Unii Europejskiej, która wynosi 3,2 rodziny na km².

Prawie 7,5 rodziny pszczelej przypada na km² w województwie małopolskim, a tylko 1,62 rodziny pszczelej na km² w województwie podlaskim.

Nierównomierny rozkład rodzin pszczelich w poszczególnych województwach wynika głównie z różnorodnych warunków pożytkowych i klimatycznych występujących na danym obszarze oraz wynikającej z tego opłacalności produkcji, a także tradycji hodowli i chowu pszczół.

Roczna krajowa produkcja miodu wyniosła w 2012 r. 1 723,8 tony. Hodowla matek pszczelich wynosi rokrocznie około 85 000 sztuk oraz 30 000 odkładów. Brak natomiast dostępnych danych dotyczących innych produktów pszczelich.

Na obszarze województwa lubelskiego znajduje się 5538 pasiek, co stanowi 10,69% liczby wszystkich pasiek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Średnie zagęszczenie rodzin pszczelich w województwie lubelskim wynosi 6,51 rodziny na km². Liczba rodzin pszczelich w tym województwie wynosi 163 580, co stanowi około 12,77% rodzin pszczelich w kraju. Średniej wielkości pasieka liczy 29,53 rodziny pszczelej. Całkowita produkcja miodu w województwie lubelskim (przy średniej wydajności 13,45 kg z rodziny pszczelej) wynosi 2 200,2 tony.

5. Dane historyczne dotyczące strat w rodzinach pszczelich

Dane dotyczące strat w rodzinach pszczelich w pasiekach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej są przedstawione w tabeli 1.

Tabela 1. Średnie straty rodzin pszczelich w pasiekach

Okres (od jesieni do wiosny)	Średnie straty rodzin pszczelich w pasiekach (%)	
	dane z monitoringu, ankiety (strona internetowa: www.beemonitoring.org)	dane organizacji pszczelarskich
2006/2007	brak danych	10
2007/2008	15	30
2008/2009	11	10
2009/2010	17	15
2010/2011	13	14
2011/2012	16	13

Źródło: strona internetowa: www.beemonitoring.org oraz organizacje pszczelarskie, „Sektor pszczelarski w Polsce” – Instytut Ogrodnictwa Oddział Pszczelnictwa w Puławach.

6. Szczegółowy opis programu

6.1. Zapewnienie ze strony polskiej odpowiedniego wsparcia w odniesieniu do środków finansowych i kadrowych koniecznych do przeprowadzenia programu przez państwo członkowskie

Do koordynowania programu wyznacza się dwóch koordynatorów krajowych: koordynatora krajowego programu oraz koordynatora do spraw szkoleń osób zaangażowanych w realizację programu.

Zgodnie z art. 16 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 112, poz. 744, z późn. zm.) powiatowi lekarze weterynarii wyznaczają do realizacji programu sześciu lekarzy weterynarii, zwanych dalej „ekspertami”, którzy dokonują kontroli w pasiekach. Spośród ekspertów wyodrębnia się trzy dwuosobowe zespoły, zwane dalej „zespołami ekspertów”. Wojewódzki Lekarz Weterynarii może podjąć decyzję o przeprowadzeniu ww. kontroli w pasiece przez jednego eksperta. Kontrola ta obejmuje przegląd stanu zdrowotnego rodzin pszczelich oraz pobranie próbek do badań

laboratoryjnych. W celu zapewnienia sprawnej i rzetelnej realizacji programu powiatowi lekarze weterynarii dokonują wyboru ekspertów spośród lekarzy weterynarii posiadających jak najlepszą wiedzę teoretyczną i praktyczną w zakresie chorób pszczoł. Eksperci biorący udział w programie są podzieleni na kategorie w zależności od posiadanego doświadczenia zawodowego. Kategoria 1 obejmuje ekspertów posiadających 15 lat doświadczenia zawodowego, kategoria 2 obejmuje ekspertów posiadających 10 lat doświadczenia zawodowego, kategoria 3 obejmuje ekspertów posiadających 5 lat doświadczenia, natomiast kategoria 4 obejmuje początkujących ekspertów. Badania laboratoryjne w ramach programu są przeprowadzone przez PIWet – PIB w Puławach.

Krajowy koordynator programu oraz koordynator do spraw szkoleń osób zaangażowanych w realizację programu zostali w 2012 r. przeszkoleni w laboratorium referencyjnym Unii Europejskiej do spraw zdrowia pszczoł ANSES. Po odbyciu tego szkolenia przekazali oni uzyskaną wiedzę i umiejętności wyznaczonym do programu ekspertom.

Pracownicy laboratoryjni PIWet – PIB w Puławach są podzieleni na kategorie ze względu na posiadane doświadczenie zawodowe. Kategoria 1 obejmuje pracowników naukowych, nadzorujących merytorycznie personel techniczny, którzy posiadają co najmniej 15 lat doświadczenia, kategoria 2 obejmuje pracowników naukowych, nadzorujących merytorycznie personel techniczny, którzy posiadają co najmniej 10 lat doświadczenia, kategoria 3 obejmuje personel techniczny wykonujący badania, posiadający co najmniej 5 lat doświadczenia, natomiast kategoria 4 obejmuje początkujący personel techniczny.

Program zostanie sfinansowany ze środków budżetowych określonych w części 85 – budżety wojewodów działu 010 – rolnictwo i łowiectwo rozdziale 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego w ustawie budżetowej na rok 2013 i w ustawie budżetowej na rok 2014 oraz w części 83 – rezerwy celowe, dziale 758 – różne rozliczenia rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12, przeznaczonych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania chorób zakaźnych zwierząt), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej. W zakresie pkt 1 i 2 tabeli 3 „Analiza szacunkowych kosztów realizacji programu w 2013 r. – koszty kwalifikowane do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej” oraz tabeli 5 „Analiza szacunkowych kosztów realizacji programu w 2014 r. –

koszty kwalifikowane do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej” strona polska będzie ubiegała się o zwrot kosztów poniesionych na finansowanie programu z Komisji Europejskiej, określonych w decyzji wykonawczej Komisji z dnia 17 października 2013 r. dotyczącej wsparcia finansowego Unii dla niektórych państw członkowskich na wspieranie dobrowolnych badań w zakresie nadzoru nad stratami rodzin pszczoły miodnej na sezon 2013–2014 (Dz. Urz. UE L 279 z 19.10.2013, str. 67).

6.2. Opis sytuacji epizootycznej w pasiekach na obszarze województwa lubelskiego przed rozpoczęciem programu

W 2009 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odnotowano 69 ognisk zgnilca amerykańskiego oraz 7839 ognisk warozy, natomiast na obszarze województwa lubelskiego odnotowano 1 ognisko zgnilca amerykańskiego oraz 1162 ogniska warozy.

W 2010 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odnotowano 93 ogniska zgnilca amerykańskiego, 2 ogniska zgnilca europejskiego oraz 7614 ognisk warozy, natomiast na obszarze województwa lubelskiego odnotowano 1 ognisko zgnilca amerykańskiego, 1 ognisko zgnilca europejskiego oraz 1186 ognisk warozy.

W 2011 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odnotowano 141 ognisk zgnilca amerykańskiego, 1 ognisko zgnilca europejskiego oraz 7985 ognisk warozy, natomiast na obszarze województwa lubelskiego odnotowano 1 ognisko zgnilca amerykańskiego oraz 1518 ognisk warozy. Nie odnotowano żadnego ogniska zgnilca europejskiego.

W 2012 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej odnotowano 141 ognisk zgnilca amerykańskiego, 1 ognisko zgnilca europejskiego oraz 8863 ogniska warozy, natomiast na obszarze województwa lubelskiego odnotowano 10 ognisk zgnilca amerykańskiego, 1 ognisko zgnilca europejskiego oraz 1548 ognisk warozy.

Pozostałe jednostki chorobowe objęte programem, tj. nosemoza, chroniczny paraliż pszczół (CBPV), nie są objęte obowiązkiem zwalczania lub obowiązkiem rejestracji na podstawie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Wyniki badań uzyskane w ramach realizacji programu mającego na celu wykrycie występowania określonych czynników zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich w województwie lubelskim przedstawia tabela 2.

Tabela 2. Wyniki badań uzyskane w ramach realizacji programu mającego na celu wykrycie występowania określonych czynników zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich w województwie lubelskim – wyniki za III kwartał 2012 r.

Choroba zakaźna pszczół (patogen)	Rozprzestrzenienie (% próbek z dodatnim wynikiem badania) dla 190 próbek
waroza (<i>V. destructor</i>)	99,5
nosemoza (<i>Nosema spp.</i>)	chorobę wykryto w 6 z 7 próbek
wirus zdeformowanych skrzydeł (DWV)	96,3
wirus ostrego paraliżu pszczół (ABPV)	30
zgnilec amerykański	4,7
zgnilec europejski	0,0
mały chrząszcz ulowy (<i>Aethina tumida</i>)	0,0
roztocze <i>Tropilaelaps spp.</i>	0,0

6.3. Opis dotychczas stosowanych systemów nadzoru

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt prowadzenie działalności w zakresie utrzymywania zwierząt gospodarskich w celu umieszczania na rynku tych zwierząt lub produktów pochodzących z tych zwierząt lub od tych zwierząt, w tym rodzin pszczelich, jest dozwolone po uprzednim zgłoszeniu, w formie pisemnej, zamiaru prowadzenia takiej działalności powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na przewidywane miejsce jej prowadzenia.

Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej Inspekcja Weterynaryjna realizuje zadania z zakresu zdrowia zwierząt oraz bezpieczeństwa produktów pochodzenia zwierzęcego w celu zapewnienia ochrony zdrowia publicznego m.in. przez:

- 1) zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych;
- 2) badania kontrolne zakażeń zwierząt.

Zgodnie z art. 42 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej zwierząt posiadacz zwierzęcia jest obowiązany do niezwłocznego zawiadomienia o tym organu Inspekcji Weterynaryjnej oraz zastosowania innych środków określonych w ww. przepisie. Zgodnie z art. 42 ust. 6 tej ustawy powiatowy lekarz weterynarii po otrzymaniu zawiadomienia podejmuje niezwłocznie czynności w celu wykrycia lub wykluczenia choroby zakaźnej zwierząt podlegającej obowiązkowi zwalczania, w tym

przeprowadza dochodzenie epizootyczne. Dochodzenie epizootyczne obejmuje co najmniej ustalenie:

- 1) okresu, w którym choroba zakaźna zwierząt mogła rozwijać się w gospodarstwie przed wystąpieniem podejrzenia lub stwierdzeniem jej wystąpienia u zwierząt z gatunku wrażliwego;
- 2) gdzie znajduje się źródło choroby zakaźnej zwierząt, oraz ustalenie innych gospodarstw, w których zwierzęta z gatunku wrażliwego mogły zostać zakażone;
- 3) dróg przemieszczania się ludzi, zwierząt i przedmiotów, za których pośrednictwem mogło dojść do szerzenia się choroby zakaźnej zwierząt, do gospodarstwa lub z gospodarstwa – w okresie, o którym mowa w pkt 1.

Zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt w celu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wprowadzić nakazy i zakazy mające na celu ograniczenie rozprzestrzeniania się lub likwidację ogniska danej choroby.

Zgodnie z załącznikiem nr 2 do tej ustawy chorobą zakaźną pszczół podlegającą obowiązkowi zwalczania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest zgnilec amerykański pszczół, natomiast zgodnie z załącznikiem nr 3 do ustawy obowiązkowi rejestracji podlega pięć chorób zakaźnych pszczół: zgnilec europejski, waroza, choroba roztoczowa, mały chrząszcz ulowy (*Aethina tumida*) oraz roztocze *Tropilaelaps*.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nie był dotychczas prowadzony aktywny nadzór nad zdrowiem rodzin pszczelich.

6.4. Postępowanie w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia wystąpienia choroby zakaźnej pszczół

W przypadku podejrzenia lub stwierdzenia wystąpienia zgnilca amerykańskiego pszczół stosuje się środki określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz środki określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 września 2005 r. w sprawie zwalczania zgnilca amerykańskiego pszczół (Dz. U. Nr 187, poz. 1574), zwanym dalej „rozporządzeniem”.

W przypadku chorób zakaźnych pszczół: zgnilca europejskiego, warozy, małego chrząszcza ulowego (*Aethina tumida*) oraz roztocza *Tropilaelaps* podejmowane są działania określone

w art. 51 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W przypadku pozostałych chorób zakaźnych pszczół objętych programem: nosemozy, chronicznego paraliżu pszczół (CBPV), jeżeli wynik badania laboratoryjnego jest dodatni, powiatowy lekarz weterynarii jedynie odnotowuje ten fakt dla celów niniejszego programu.

Wyniki badań laboratoryjnych, w odniesieniu do każdej choroby zakaźnej pszczół objętej programem, PIWet – PIB w Puławach przekazuje powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu dla miejsca położenia pasieki, Wojewódzkiemu Lekarzowi Weterynarii w Lublinie oraz Głównemu Lekarzowi Weterynarii. Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wyniki badań laboratoryjnych posiadaczowi pasieki.

6.5. Środki, jakie zostaną wdrożone w ramach programu, i opis sposobu osiągnięcia celu programu

Wojewódzki Lekarz Weterynarii w Lublinie po konsultacji z dyrektorem PIWet – PIB w Puławach wytypuje 190 pasiek znajdujących się na terenie województwa lubelskiego, w których zostaną przeprowadzone kontrole obejmujące przegląd stanu zdrowotnego rodzin pszczelich i pobranie próbek do badań laboratoryjnych.

W ramach programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich kontrole obejmą co najmniej 33% nowych gospodarstw pasiecznych (około 63 nowych gospodarstw pasiecznych) w stosunku do programu mającego na celu wykrycie występowania określonych czynników zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich.

W każdym z 20 powiatów województwa lubelskiego typuje się odpowiednią liczbę pasiek proporcjonalnie do procentowego rozkładu pasiek w poszczególnych powiatach, tak aby otrzymać 190 pasiek, w których należy przeprowadzić kontrole. Liczba kontroli przeprowadzanych przez poszczególne zespoły ekspertów powinna być zbliżona i wynosić w jednym cyklu około 63, tak aby zapewnić przeprowadzenie zaplanowanych kontroli w wyznaczonym terminie. Wojewódzki Lekarz Weterynarii może podjąć decyzję o przeprowadzeniu kontroli w pasiece przez jednego eksperta.

W każdej pasiece objętej kontrolami należy przeprowadzić 3 kontrole w ściśle określonych porach roku. Pierwsza kontrola powinna być przeprowadzona po zakończeniu sezonu zbierania pożytków, ale przed rozpoczęciem zimowania rodzin. Pierwsza kontrola obejmuje:

- 1) przeprowadzenie wywiadu z pszczelarzem (posiadaczem rodzin pszczelich), zgodnie z wytycznymi zawartymi w przewodniku do programu, polegającego m.in. na zebraniu podstawowych informacji na temat praktyki pszczelarskiej oraz na obserwacji klinicznej badanej pasieki;
- 2) przegląd wszystkich wytypowanych pasiek wraz z pobraniem próbek pszczoł w celu wykonania badań laboratoryjnych.

Jeżeli w trakcie przeglądu zostaną zaobserwowane objawy kliniczne choroby zakaźnej pszczoł, w pasiekach pobiera się dodatkowe próbki, których rodzaj jest uzależniony od typu objawów klinicznych. Szacunkowa liczba próbek do pobrania w pasiekach jest określona w tabeli 3 „Analiza szacunkowych kosztów realizacji programu w 2013 r. – koszty kwalifikowane do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej” oraz w tabeli 5 „Analiza szacunkowych kosztów realizacji programu w 2014 r. – koszty kwalifikowane do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej”.

Po zakończonym okresie zimowania rodzin pszczelich, wiosną 2014 r., zostanie przeprowadzona druga kontrola pasiek objętych kontrolami w ramach programu, przy czym materiał do badań laboratoryjnych zostanie pobrany wyłącznie z rodzin pszczelich, które się osypały lub wykazują jakiegokolwiek nieprawidłowości w rozwoju (rodziny słabe) lub w których wystąpiły objawy kliniczne chorób zakaźnych pszczoł.

Podobna zasada będzie obowiązywać podczas trzeciej kontroli. W związku z określonym przez Komisję Europejską końcowym terminem realizacji programu, tj. dniem 30 września 2014 r., kontrolę tę należy przeprowadzić najpóźniej do końca czerwca 2014 r.

Kontrole w pasiekach są przeprowadzane przez trzy dwuosobowe zespoły ekspertów w okresie jednego miesiąca, w sposób zsynchronizowany, lub przez pojedynczego eksperta.

Próbki do badań będą przesyłane do Zakładu Chorób Pszczoł w PIWet – PIB w Puławach. Wyniki badań oraz pozostałe dane uzyskane w ramach realizacji programu zostaną przesłane do laboratorium referencyjnego Unii Europejskiej do spraw zdrowia pszczoł ANSES, a ich analiza pozwoli na poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych pszczoł objętych programem i wpływie tych chorób na zwiększone straty w rodzinach pszczelich.

6.6. Liczba pasiek wytypowanych do kontroli

Na podstawie danych posiadanych przez Główny Inspektorat Weterynarii, zawartych w rejestrze podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną (stan na październik 2012 r.), dotyczących województwa lubelskiego, oraz po przeprowadzeniu analizy struktury

i wielkości pasiek na obszarze tego województwa oszacowano liczbę próbek do badań laboratoryjnych.

Całkowita liczba pasiek objętych programem, zgodnie z wymogami zawartymi w przewodniku do programu, wynosi 190.

Wyniki badań przeprowadzonych dotychczas przez PIWet – PIB w Puławach wskazują, że zakażenie pasiek większością chorób zakaźnych pszczoł kształtuje się na poziomie 10% lub wyższym, stąd liczba pasiek do kontroli została określona przy założeniu 10% prewalencji.

Przy wyższej wartości zakładanej prewalencji do badań laboratoryjnych zostałyby pobrana mniejsza liczba próbek pochodzących z pasieki, tym samym analiza wykonana na podstawie wyników badań laboratoryjnych mogłaby być obciążona większym błędem.

6.7. Sprzęt i produkty potrzebne do przeprowadzenia zadań opisanych w programie

Sprzęt i produkty potrzebne do przeprowadzenia badań laboratoryjnych zapewnia Zakład Chorób Pszczoł PIWet – PIB w Puławach, a koszty eksploatacji i serwisu sprzętu są uwzględnione w jednostkowych kosztach badań laboratoryjnych pobranych próbek.

6.8. Szczegółowa analiza szacunkowych kosztów programu

Szczegółową analizę szacunkowych kosztów realizacji programu przedstawiają tabele 3 i 4 na 2013 r., tabele 5 i 6 na 2014 r.

Tabela 3. Analiza szacunkowych kosztów realizacji programu w 2013 r.
– koszty kwalifikowane do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej¹⁾

Szacowany budżet programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich						
1. Koszty laboratoryjne						
1.1. Kategorie pracownikó laboratoryjnych	Opis działalności	Liczba przepracowanych dni	Dzienne wynagrodzenie zł	Dzienne wynagrodzenie euro	Suma zł	Suma euro
Kat. 1 (15 lat doświadczenia)						0,00
Kat. 2 (10 lat doświadczenia)	nadzorowanie badań	250	293,62	70,75	73 405,00	17 687,95
Kat. 3 (5 lat doświadczenia)	wykonywanie badań	895	139,44	33,60	124 798,80	30 072,00
Kat. 4 (początkujący)						0,00
			W sumie pracownicy		198 203,80	47 759,95
1.2. Badanie ²⁾	Rodzaj materiałów eksploatacyjnych	Ilość	Koszt jednostkowy zł	Koszt jednostkowy euro	Suma zł	Suma euro
Liczenie <i>Varroa destructor</i> (metoda wyplukiwania)	materiały laboratoryjne	3330	16,49	3,97	54 911,70	13 231,73
Wykrywanie obecności <i>Tropilaelaps spp.</i>		3330	0	0,00	0,00	0,00
Wykrywanie obecności <i>Aethina tumida</i>		3330	0	0,00	0,00	0,00
Badanie kliniczne (obejmujące obserwację objawów zgnilca, nosemozy, wirusów)				0,00	0,00	0,00
Określanie liczby spor <i>Nosema spp.</i>	materiały laboratoryjne	100	19,15	4,61	1915,00	461,45
Badanie różnicujące <i>Nosema apis</i> i <i>Nosema ceranae</i> (metodą PCR)	odczynniki, materiały laboratoryjne	70	99,46	23,97	6962,20	1677,64

Zgnielec amerykański pszczoł (<i>P. larvae</i>) – metoda hodowlana	odczynniki, materiały laboratoryjne	100	18,79	4,53	1879,00	452,77
Zgnielec amerykański pszczoł (<i>P. larvae</i>) – badanie mikroskopowe	odczynniki, materiały laboratoryjne	100	4,7	1,13	470,00	113,25
Zgnielec amerykański pszczoł (<i>P. larvae</i>) – testy biochemiczne	odczynniki, materiały laboratoryjne	100	4,7	1,13	470,00	113,25
Zgnielec amerykański pszczoł (<i>P. larvae</i>) – badanie potwierdzające (metodą PCR)	odczynniki, materiały laboratoryjne	25	81,38	19,61	2034,50	490,24
Zgnielec europejski (<i>M. plutonius</i>) – metoda hodowlana	odczynniki, materiały laboratoryjne	50	28,19	6,79	1409,50	339,64
Zgnielec europejski (<i>M. plutonius</i>) – badanie mikroskopowe				0,00	0,00	0,00
Zgnielec europejski (<i>M. plutonius</i>) – testy biochemiczne				0,00	0,00	0,00
Zgnielec europejski (<i>M. plutonius</i>) – badanie potwierdzające (metodą PCR)	odczynniki, materiały laboratoryjne	50	81,38	19,61	4069,00	980,48
Wirus chronicznego paraliżu pszczoł (CBPV) – ocena ilościowa (metodą real time PCR)	odczynniki, materiały laboratoryjne	100	552,62	133,16	55 262,00	13 316,14
	W sumie materiały eksploatacyjne				129 382,90	31 176,59
	Suma kosztów laboratoryjnych				327 586,70	78 936,54

2. Koszt próbkobrania i monitoringu							
2.1. Kategorie ekspertów ³⁾	Opis działalności	Liczba pracowanych dni	Dzienne wynagrodzenie zł	Dzienne wynagrodzenie euro	Suma zł	Suma euro	
Kat. 1 (15 lat doświadczenia)	wejście do pasieki, przeprowadzanie wywiadu w pasiece, przeprowadzenie badania i próbkobrania, przesłanie próbek do KLR	110,00	454,00	109,40	49 940,00	12 033,73	
Kat. 2 (10 lat doświadczenia)	wejście do pasieki, przeprowadzanie wywiadu w pasiece, przeprowadzenie badania i próbkobrania, przesłanie próbek do KLR	22,00	454,00	109,40	9988,00	2406,75	
Kat. 3 (5 lat doświadczenia)						0,00	
Kat. 4 (początkujący)						0,00	
		W sumie pracownicy			59 928,00	14 440,48	
2.2. Materiały eksploatacyjne ⁴⁾	Rodzaj materiałów eksploatacyjnych	Ilość	Koszt jednostkowy zł	Koszt jednostkowy euro	Suma zł	Suma euro	
	worki foliowe, pudełka kartonowe, plastikowe pudełka, szpatułki, naklejki etc.	190,00	40,00	9,64	7600,00	1831,33	
			W sumie materiały eksploatacyjne		7600,00	1831,33	
	W sumie koszty próbkobrania i monitoringu				67 528,00	16 271,81	

W sumie koszt bezpośredni		395 114,70	95 208,35
koszty ogólnie (maks. 7% kosztów bezpośrednich)		27 658,03	6664,58
W sumie koszty projektu		422 772,73	101 872,93
kurs euro na rok 2013	4,15 ⁵⁾		

- 1) Szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2013.
- 2) Koszt przeprowadzenia badań laboratoryjnych został obliczony na podstawie aktualnego cennika badań laboratoryjnych przesłanego do Głównego Inspektoratu Weterynarii przez PIWet – PIB w Puławach.
- 3) Koszt zaplanowany w punkcie 2.1 „kategorie ekspertów” to koszt kontroli pasiek i wynagrodzenie dla ekspertów. Koszt kontroli pasiek wynika z długości trasy (liczby kilometrów), jaką pokonają zespoły ekspertów, przemierzając się między pasiekami. Jest to odległość oszacowana na podstawie kilometrażu przebytego przez ekspertów w ramach programu wprowadzonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2012 r. w sprawie wprowadzenia na lata 2012 i 2013 na obszarze województwa lubelskiego programu mającego na celu wykrycie występowania określonych czynników zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczoł. Cena jednostkowa za kilometr przebytej drogi została przyjęta na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271, z późn. zm.). Wynagrodzenie dla ekspertów, którzy będą pracować przy kontrolach pasiek, zostało obliczone na podstawie szacunkowej liczby godzin, jakie zostaną przepracowane przez ekspertów (8 godzin dziennie), pomnożonej przez cenę jednostkową za godzinę pracy (41,00 zł) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. z 2013 r. poz. 424).
- 4) Koszt obliczony przez PIWet – PIB w Puławach na podstawie kosztów zakupu materiałów dokonywanego w ramach realizacji innych projektów naukowych w latach poprzednich.
- 5) Koszt programu obliczono według kursu euro 4,15 zł w 2013 r. zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 5 listopada 2013 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Koszt jednostkowy w euro jest podany w zaokrągleniu do 2 miejsc po przecinku.

Tabela 4. Analiza szacunkowych kosztów realizacji programu w 2013 r.
– koszty finansowane wyłącznie ze środków budżetu państwa¹⁾

Tabela kosztów krajowych na 2013 r.					
Rodzaj materiałów ²⁾	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy w złotych	Koszt jednostkowy w euro	Koszt całkowity w złotych	Koszt całkowity w euro
Kapelusze	6,00	25,00	6,02	150,00	36,14
Fartuchy	190,00	1,50	0,36	285,00	68,67
Ochraniacze na buty	190,00	0,60	0,14	114,00	27,47
Rękawiczki	3330,00	1,10	0,27	3663,00	882,65
suma				4212,00	1014,94

kurs euro na rok 2013: 4,15³⁾

- ¹⁾ Szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2013.
- ²⁾ Koszty zakupu odzieży ochronnej zostały obliczone na podstawie aktualnych cen rynkowych materiałów jednorazowych, które zostały przyjęte przez Głównego Lekarza Weterynarii przy określaniu kosztów w innych programach zwalczania chorób zakaźnych zwierząt lub na podstawie kosztów zakupu materiałów dokonywanego przy realizacji innych projektów naukowych w PIWet – PIB w Puławach w latach poprzednich.
- ³⁾ Koszt programu obliczono według kursu euro 4,15 zł w 2013 r. zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 5 listopada 2013 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Koszt jednostkowy w euro jest podany w zaokrągleniu do 2 miejsc po przecinku.

Łączne koszty realizacji programu w 2013 r. wyniosą 426 984,73 zł (102 887,87 euro).

Tabela 5. Analiza szacunkowych kosztów realizacji programu w 2014 r.
– koszty kwalifikowane do współfinansowania ze środków Unii Europejskiej¹⁾

Szacowany budżet programu mającego na celu poszerzenie wiedzy o ryzyku wystąpienia chorób zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczelich							
1. Koszty laboratoryjne							
1.1. Kategorie pracowników laboratoryjnych	Opis działalności	Liczba przepracowanych dni	Dzienne wynagrodzenie zł	Dzienne wynagrodzenie euro	Suma zł	Suma euro	
Kat. 1 (15 lat doświadczenia)						0,00	
Kat. 2 (10 lat doświadczenia)	nadzorowanie badań	62	293,62	73,41	18 204,44	4551,11	
Kat. 3 (5 lat doświadczenia)	wykonywanie badań	224	139,44	34,86	31 234,56	7808,64	
Kat. 4 (początkujący)						0,00	
			W sumie pracownicy		49 439,00	12 359,75	
1.2. Badanie²⁾	Rodzaj materiałów eksploatacyjnych	Ilość	Koszt jednostkowy zł	Koszt jednostkowy euro	Suma zł	Suma euro	
Liczenie <i>Varroa destructor</i> (metoda wypłukiwania)	materiały laboratoryjne	500	16,49	4,12	8245,00	2061,25	
Wykrywanie obecności <i>Tropilaelaps spp.</i>		0	0	0,00		0,00	
Wykrywanie obecności <i>Aethina tumida</i>		0	0	0,00		0,00	
Badanie kliniczne (obejmujące obserwację objawów zgnilca, nosemozy, wirusów)				0,00		0,00	
Określanie liczby spor <i>Nosema spp.</i>	materiały laboratoryjne	500	19,15	4,79	9575,00	2393,75	
Badanie różnicujące <i>Nosema apis</i> i <i>Nosema ceranae</i> (metodą PCR)	odczynniki, materiały laboratoryjne	330	99,46	24,87	32 821,80	8205,45	

Zgnilec amerykański pszczoł (<i>P. larvae</i>) – metoda hodowlana	odczynniki, materiały laboratoryjne	100	18,79	4,70	1879,00	469,75
Zgnilec amerykański pszczoł (<i>P. larvae</i>) – badanie mikroskopowe	odczynniki, materiały laboratoryjne	100	4,7	1,18	470,00	117,50
Zgnilec amerykański pszczoł (<i>P. larvae</i>) – testy biochemiczne	odczynniki, materiały laboratoryjne	100	4,7	1,18	470,00	117,50
Zgnilec amerykański pszczoł (<i>P. larvae</i>) – badanie potwierdzające (metodą PCR)	odczynniki, materiały laboratoryjne	25	81,38	20,35	2034,50	508,63
Zgnilec europejski (<i>M. plutonius</i>) – metoda hodowlana	odczynniki, materiały laboratoryjne	50	28,19	7,05	1409,50	352,38
Zgnilec europejski (<i>M. plutonius</i>) – badanie mikroskopowe				0,00		0,00
Zgnilec europejski (<i>M. plutonius</i>) – testy biochemiczne				0,00		0,00
Zgnilec europejski (<i>M. plutonius</i>) – badanie potwierdzające (metodą PCR)	odczynniki, materiały laboratoryjne	50	81,38	20,35	4069,00	1017,25
Wirus chronicznego paraliżu pszczoł (CBPV) – ocena ilościowa (metodą real time PCR)	odczynniki, materiały laboratoryjne	100	552,62	138,16	55 262,00	13 815,50
	W sumie materiały eksploatacyjne				116 235,80	29 058,96
	Suma kosztów laboratoryjnych				165 674,80	41 418,71

2. Koszt próbkobrania i monitoringu							
2.1. Kategorie ekspertów³⁾	Opis działalności	Liczba pracodawanych dni	Dzienne wynagrodzenie zł	Dzienne wynagrodzenie euro	Suma zł	Suma euro	
Kat. 1 (15 lat doświadczenia)	wejście do pasieki, przeprowadzanie wywiadu w pasiece, przeprowadzenie badania i próbkobrania, przesłanie próbek do KLR	220,00	451,00	112,75	99 220,00	24 805,00	
Kat. 2 (10 lat doświadczenia)	wejście do pasieki, przeprowadzanie wywiadu w pasiece, przeprowadzenie badania i próbkobrania, przesłanie próbek do KLR	44,00	451,00	112,75	19 844,00	4961,00	
Kat. 3 (5 lat doświadczenia)						0,00	
Kat. 4 (początkujący)						0,00	
		W sumie pracownicy			119 064,00	29 766,00	
2.2. Materiały eksploatacyjne⁴⁾	Rodzaj materiałów eksploatacyjnych	Ilość	Koszt jednostkowy zł	Koszt jednostkowy euro	Suma zł	Suma euro	
	worki foliowe, pudełka kartonowe, plastikowe pudełka, szpatułki, naklejki etc.	380,00	40,00	10,00	15 200,00	3800,00	
			W sumie materiały eksploatacyjne		15 200,00	3800,00	
	W sumie koszty próbkobrania				134 264,00	33 566,00	

		i monitoringu			
W sumie koszt bezpośredni				299 938,80	74 984,71
koszty ogólnie (maks. 7% kosztów bezpośrednich)				20 995,72	5248,93
W sumie koszty projektu				320 934,52	80 233,64
kurs euro na rok 2014		4,00 ³⁾			

- 1) Szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2014.
- 2) Koszt przeprowadzenia badań laboratoryjnych został obliczony na podstawie aktualnego cennika badań laboratoryjnych przesłanego do Głównego Inspektoratu Weterynarii przez PIWet – PIB w Puławach.
- 3) Koszt zaplanowany w punkcie 2.1 „kategorie ekspertów” to koszt kontroli pasiek i wynagrodzenie dla ekspertów. Koszt kontroli pasiek wynika z długości trasy (liczby kilometrów), jaką pokonają zespoły ekspertów, przemierzając się między pasiekami. Jest to odległość oszacowana na podstawie kilometrażu przebytego przez ekspertów w ramach programu wprowadzonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 6 września 2012 r. w sprawie wprowadzenia na lata 2012 i 2013 na obszarze województwa lubelskiego programu mającego na celu wykrycie występowania określonych czynników zakaźnych wywołujących straty w rodzinach pszczoł. Cena jednostkowa za kilometr przebytej drogi została przyjęta na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 r. w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. Nr 27, poz. 271, z późn. zm.). Wynagrodzenie dla ekspertów, którzy będą pracować przy kontrolach pasiek, zostało obliczone na podstawie szacunkowej liczby godzin, jakie zostaną przepracowane przez ekspertów (8 godzin dziennie), pomnożonej przez cenę jednostkową za godzinę pracy (41,00 zł) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. z 2013 r. poz. 424).
- 4) Koszt obliczony przez PIWet – PIB w Puławach na podstawie kosztów zakupu materiałów dokonywanego w ramach realizacji innych projektów naukowych w latach poprzednich.
- 5) Koszt programu obliczono według kursu euro 4,00 zł w 2014 r. zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 5 listopada 2013 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Koszt jednostkowy w euro jest podany w zaokrągleniu do 2 miejsc po przecinku.

Tabela 6. Analiza szacunkowych kosztów realizacji programu w 2014 r.
– koszty finansowane wyłącznie ze środków budżetu państwa¹⁾

Tabela kosztów krajowych na 2014 r.					
Rodzaj materiałów ²⁾	Liczba jednostek	Koszt jednostkowy w złotych	Koszt jednostkowy w euro	Koszt całkowity w złotych	Koszt całkowity w euro
Kapelusze	12,00	25,00	6,25	300,00	75,00
Fartuchy	380,00	1,50	0,38	570,00	142,50
Ochroniacze na buty	380,00	0,60	0,15	228,00	57,00
Rękawiczki	6660,00	1,10	0,28	7326,00	1831,50
suma				8424,00	2106,00

kurs euro na rok 2014: 4,00³⁾

- 1) Szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2014.
- 2) Koszty zakupu odzieży ochronnej zostały obliczone na podstawie aktualnych cen rynkowych materiałów jednorazowych, które zostały przyjęte przez Głównego Lekarza Weterynarii przy określaniu kosztów w innych programach zwalczania chorób zakaźnych zwierząt lub na podstawie kosztów zakupu materiałów dokonywanego przy realizacji innych projektów naukowych w PIWet – PIB w Puławach w latach poprzednich.
- 3) Koszt programu obliczono według kursu euro 4,00 zł w 2014 r. zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów z dnia 5 listopada 2013 r. dotyczącymi stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw. Koszt jednostkowy w euro jest podany w zaokrągleniu do 2 miejsc po przecinku.

Łączne koszty realizacji programu w 2014 r. wyniosą 329 358,52 zł (82 339,64 euro).